

НОМІНАЦІЯ ОСОБИ У КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНОМУ АСПЕКТІ

Т.М. Наумова, доцент, к. філол. н., ПДТУ

Проблема номінації в українському мовознавстві вперше була окреслена у працях О.О.Потебні, який розглядав її у межах процесу словотворення взагалі, його зв'язку із звуковою одиницею мовного спілкування.

Ідеї О.Потебні знайшли відображення у працях сучасних мовознавців (Л.О.Белей, В.М.Русанівський, О.О.Тараненко, І.Я.Нестеренко, О.А.Гапченко). Дослідження процесу номінації здійснюється не тільки у лінгвістичному аспекті. Сюди залучаються також психологія, філософія, прагматика.

Г.П.Колшанський виділяє три види номінації: лексичну (через слово і словосполучення), пропозитивну (через речення) і дискурсивну (через текст).

Внутрішня форма вторинної номінації зумовлюється можливістю мовця самому визначати окремі ознаки предметів та переносити їх на об'єкт вторинної номінації. Подвійна репрезентація, неодноразове означування навколишньої дійсності зумовлюють формування великої кількості висловів, інтерпретацію будь-якої діяльності людини, її емоційних хвилювань, чуттєво-образних уявлень реального світу.

Проблемі експресивності емоційно-оцінних назв осіб присвячено дослідження Л.П.Жаркової. Вона наголошує, що "емоційно-оцінне забарвлення звичайно пов'язане з уживанням слова або його семантикою, тобто воно може бути ситуативним, контекстним або постійним компонентом слова. Постійне емоційно-оцінне забарвлення – це лише одна з форм емоційного вияву слова".

Емоційно-оцінне забарвлення звичайно пов'язане з уживанням слова або його семантикою, тобто воно може бути ситуативним, контекстним або постійним компонентом слова. Постійне емоційно-оцінне забарвлення – це лише одна з форм емоційного вияву слова.

Експресія мови не завжди пов'язується з емоційністю й образністю лексики, проте саме наявність слів з емоційно-оцінними властивостями увиразнює, уточнює висловлену думку.

Не існує єдиного підходу до лайливої лексики. Вживання лайливих і зневажливих слів фіксуємо в ситуаціях негативної комунікації. Взагалі лайка у функції номінації виявляє високий ступінь негативної експресії. У просторі негативної комунікації лайка як назва учасника певної конфліктної ситуації є опрідметнюванням партнера комунікації